

Wijzer

Een goede herder ruikt als zijn schapen...

door Ben Faas *smm*

Het was een bijzonder moment, vond ik. Kardinaal Bergolio stond er aanvankelijk een beetje verloren bij op het bordes van die enorme St. Pieter. Het immens grote plein stond vol met mensen die waren komen aanrennen toen er witte rook uit dat armtierige schoorsteentje was gekomen.

En nu vroegen zij zich af wie het nu eigenlijk was, die nieuwe paus. Slechts een paar mensen konden die naam thuisbrengen, Bergolio.... Wie...? Zelfs de aanwezige journalisten en verslaggevers moesten haastig op zoek in hun documentatie om iets zinnigs te kunnen zeggen. Dat hij de naam Franciscus had gekozen was al wel een grote verrassing. Je kon er onmiddellijk een soort programma in vermoeden. En toen iedereen zich opmaakte om de eerste plechtige zegen van de nieuwe paus te ontvangen gebeurde er iets wonderlijks. Hij vroeg allereerst de zegen van de aanwezigen, en over hun hoofden heen van iedereen die zich op de een of andere manier met de nieuwe bisschop van Rome verbonden voelde. Over het plein viel een immense stilte. Je voelde dat de mensen begrepen dat hier toch wel iets bijzonders gebeurde: de nieuwe

bisschop van Rome vraagt om gebed en buigt het hoofd om de zegen van het volk te ontvangen. De traditionele rollen worden op dat moment omgedraaid. De nieuwe bisschop van Rome komt van de denkbeeldige pauselijke troon af en staat tussen zijn mede gelovigen en vraagt hen om hun zegen. De colonnade van Bernini omarmt alles en iedereen, een beeld van de kerk waarvan je hoopt dat het opnieuw waarheid mag worden in onze dagen.

Ik heb bij dit alles vaak aan Montfort moeten denken. Natuurlijk spreken we dan over een andere tijd, een heel andere situatie en een ander geestelijk klimaat. Maar ik bespeur iets van een zelfde soort intuïtie bij Montfort en paus Franciscus. Een intuïtie dat God een 'nederige' God is, zoals Wiel Logister de spiritualiteit van Mont-

Vervolg op volgend pagina 2

Nummer 2 – oktober 2013

Het is even wennen, maar na 22 jaar (sinds april 1991) de 'Wijzer' (pijl) als symbool te hebben, is het tijdschrift bij de tijd gebracht. We horen graag wat u ervan vindt.

Ben Faas brengt paus Franciscus, Montfort en het laatste boek van Wiel Logister 'Geraakt door de nederigheid van God' bij elkaar in zijn artikel, met een bijzondere titel.

Twee gouden jubilarissen vertellen over hun groei dankzij hun ontmoetingen met medemensen. Piet Derckx bezocht St-Laurent-sur-Sèvre, bron van Montfortaans verleden en voor de toekomst. Een impressie van de boekpresentatie op 25 maart in Vroenhof én het symposium op 27 april in de Montfortkapel in Oirschot vindt u op de middenpagina's. In het museum in Genhout vond John van Oss een simpel wasbakje, maar met een bijzondere bestemming. U leest hoe de congregatie overal ter wereld jongeren inspireert en welke indruk Montfort maakte 125-jaar geleden in Schimmert. We sluiten af met de Wijzertjes. De redactie hoopt dat u het vernieuwde blad met plezier zult lezen.

Peter Denneman, Ben Faas, John van Oss en Marian Claeren

fort zo uitdagend heeft verwoord in zijn boek 'Geraakt door de nederigheid van God'. Het verwijst naar een vermoeden van een Aanwezigheid die ons mensen uitnodigt de cirkel wijder te trekken dan ons eigen kleine 'ik', voorbij een gemakkelijke eigenliefde.

Nu is nederigheid geen eenvoudig woord of begrip, zeker niet in onze cultuur en onze tegenwoordige tijd. We worden steeds, subtiel of soms ook minder subtiel, verleid vooral op te komen voor onszelf. Maar het optreden van paus Franciscus heeft bij velen toch de verwachting doen groeien dat we ook als kerk van onze verheven troon kunnen afkomen en nederig elkaars zegen vragen. Allerlei anekdotes gingen er direct al rond over deze eenvoudige bisschop van Rome die het autobusje met andere kardinalen prefereerde boven de

klaarstaande limousine; iemand die liever niet alleen in het vorstelijke pauselijke paleis woont maar liever samen met anderen woont en leeft en de tafel deelt met wie er maar in de buurt is.

Ik denk dat Montfort zich heel goed zou kunnen vinden in deze bisschop van Rome. Hij zelf stond als arme priester midden tussen de mensen, niet ver verwijderd van het 'gewone' volk. Montfort was zeker een herder die naar zijn kudde rook, het beeld dat paus Franciscus op Witte Donderdag gebruikte om aan te geven wat volgens hem de goede pastorale band zou moeten zijn tussen de herder en de schapen. Een goede herder neemt de geur over van de schapen die aan zijn pastorale zorg zijn toevertrouwd, hij is aanwezig. Dat zie je zeker in het leven van Montfort. Hij werd

door de jaren heen een eenvoudig en nederig persoon, iemand die zijn vurig karakter had leren te hanteren in dienst van het evangelie, in dienst van de mensen die aan zijn zorg waren toevertrouwd. Hij had zeker de geur van de schapen overgenomen.

Geraakt worden door de nederigheid van God. Het duurt een leven lang, want: 'Een nederige God is geen garantie voor een leven zonder onrust en zonder tegenslag. Deze God is wel een bron van moed om vanuit een positieve ingesteldheid in het leven te staan. Nederigheid betekent hier niet onderdanigheid of onderworpenheid; zij duidt op bescheidenheid, ruimte laten voor anderen, eenvoud, deemoed, een zekere ingetogenheid'. (W. Logister, blz 105)

Van je troon afkomen, Een hele uitdaging, steeds opnieuw. ■

Jubilarissen

Op 8 september - Maria Geboorte - hebben bijna alle confraters hun eerste professie afgelegd. Als overste in Vroenhof startte pater Hustin met het gezamenlijk vieren van de jubilarissen. Het provinciaal bestuur heeft dit idee overgenomen. Omdat 8 september dit jaar op een zondag

viel, werd het zaterdag 7 september gevierd in Vroenhof, samen met de Dochters der Wijsheid, pater generaal en pater Jan Bos (van de Belgische provincie). Het was een gezellige dag met een mooie viering waarin de twee gouden priesters voorgingen (Leo Muijtens en Peter Stevens).

U leest hierna hoe zij hun vijftig jaar priester zijn hebben ervaren. Ook Piet Verlaan was vijftig jaar priester, maar hij was alweer terug naar Portugal. Pater Op 't Veld is n 70-jarig geprofest; paters Faas, Hoogland en Van Oss vijftig jaar. ■

Van misdienaar tot missionaris

door Peter Stevens smm

“Wat en wie heeft mij in vijftig jaar priesterschap het meest geïnspireerd? Eerst als kind: na de oorlog was ik misdienaar in de H. Landricuskerk in Echt. De parochie telde vele missionarissen. Hun verhalen boeiden en inspireerden mij. Ik wilde dus ook missionaris worden en kwam terecht bij de montfortanen.

In het jaar van de priesterwijding was er het tweede Vaticaans Concilie met paus Johannes XXIII. Hij sprak van een nieuwe kerk met deuren en ramen open. Daarmee wilden we de wereld intrekken, gesterkt door mensen als mgr. Bekkers, kardinaal Alfrink, Schillebeeckx en anderen.

In 1968 mocht ik naar de missie in Brazilië. Na een taalcursus in Petropolis bij Rio de Janeiro kwam in terecht in Perus, in São Paulo. De eerste tien jaar samen met Charles Knibbeler, een sociaal zeer bewogen en moedig man. Daarna tien jaar met Math Vroemen. Samen hebben we aan de wieg gestaan van twaalf basisgemeenschappen, een nieuwe vorm van kerkzijn.

Toen ik 25 jaar priester was, heb ik een sabbatjaar gemaakt, in Neder-

land. In dat jaar werd ik gevraagd door het vreemdelingenpastoraat te gaan werken in de migrantenparochie voor Portugees-sprekenden in Rotterdam (Portugezen, Brazilianen, Angolezen en veel Kaap-verdianen).

Er wonen 16.000 Kaapverdianen, bijna allemaal katholiek, die hun eilanden ontvlucht waren vanwege de droogte. De parochie groeide snel en werd een thuishaven waar men elkaar kon ontmoeten. Als je hun geschiedenis hoort, leer je anders denken over illegalen. Ik heb mij daarom in Rotterdam niet minder missionaris gevoeld dan in Brazilië. Ik heb geleerd van hun strijdvaardigheid, volharding bij tegenslagen, geloof en godsvertrouwen, gemeenschapsgevoel, solidariteit.

Dankbaar zie ik terug op mijn priesterleven. De kerk waarvoor ik gewerkt heb stelt mij teleur. Ik vraag mij af of Jezus het zo gewild zou hebben. Kerkzijn is gemeenschap met God en met elkaar. Delen en breken met elkaar in het leven van alledag. Meer buiten dan in het kerkgebouw. Ik droom van een dienende kerk, die op inspirerende manier door woord en daad de Blijde Boodschap verkondigt in de taal van deze tijd.

Que assim seja!” ■

Toegewijd aan God en aan elkaar

door Leo Muijtens smm

“Er zijn dingen die je van je leven niet vergeet. Er zijn dagen, die je leven voorgoed hebben bepaald. Zo’n dag is de dag van de priesterwijding. Alles wat er aan voorafging was voorbereiding daarop; alles wat er na kwam was consequentie hiervan. Ons leven kwam in het licht te staan van de belofte, zoveel jaar geleden.

Uiteindelijk heb je zelf de beslissing genomen, maar het was niet mogelijk geweest zonder de hulp van vele anderen die je hebben beraden, aangemoedigd en bekritiseerd waar dat nodig was. Het heeft je geholpen om zelfkritisch te zijn, zonder in pessimisme te vervallen.

Aanmoediging was nodig, vóór de wijding, maar ook daarna. We hebben veel te danken aan hen die bij ons waren in de tijd van de uitoefening van ons apostolaat, die ons hun waardering hebben laten blijken, ons bevestigd hebben door ons te aanhoren, serieus te nemen en te verdragen. Alleen zó is de bevestiging mogelijk geweest die we allemaal

nodig hebben, om niet te vervallen in het ophemelen van ons zelf of de totale afschrijving van je eigen persoon.

Wie wij, jubilarissen, zeker niet mogen vergeten te bedanken zijn ook onze montfortaanse collega’s, te beginnen met degenen die het eerste contact hebben gelegd met ons en onze ouders, toen we naar het seminarie gingen of ‘Apostolische school’, zoals het genoemd werd.

Daarna kunnen we dankbaar zijn voor de vele paters en broeders, van wie we de namen nog kennen, die voor ons klaar hebben gestaan, iedere dag opnieuw, in belangeloze toewij-

ding aan een ideaal dat wij bezig waren zelf te ontdekken: missionaris te worden hier of elders.

Het ‘feest’ van 50 jaar priesters is een gelegenheid om samen God te bedanken dat Hij ons heeft willen nodig hebben. En ook om de anderen te bedanken, die het ons mogelijk maakten om dat te realiseren. In hen mogen we blijven zien hetgeen Gods genade vermag uit te werken in mensen van goede wil, waartoe ook wij willen behoren. ■

Ontmoetingsdagen in het land van onze Stichter

door Piet Derckx smm

Van pater Jeu Jenniskens hoorde ik dat hij met een groep Belgen naar Saint-Laurensur Sèvre zou gaan voor de zogenaamde RISL (Rencontre Internationale Saint-Laurent), die sinds 2001 om de drie jaar wordt gehouden. Ze zijn bestemd voor iedereen die geboeid is geraakt door Montfort. Van over de hele wereld komen mannen, vrouwen, kinderen naar de bakermat van de montfortaanse familie in West-Frankrijk.

Naar het heiligdom met de graven van onze stichter Louis-Marie Grignon de Montfort en van de eerste Dochter der Wijsheid, de zalige Marie-Louise Trichet. Voor mij was het 40 jaar geleden dat ik Saint Laurent had bezocht, dus gaf ik me op voor de Internationale Ontmoetingsdagen van dinsdag 6 augustus tot zaterdag 10 augustus met als thema: "Openstaan voor Jezus Christus. Voluit leven, daarvoor moet je bij Jezus zijn" (WG 61). U kunt het opzoeken op www.risl.net.

Maandag 5 september ging ik met Jeu Jenniskens naar Leuven, waar we in het montfortaans klooster op de Diestsevest heel hartelijk werden ontvangen door Jef Scheepens en confraters. Door bij hen te overnachten konden we in alle vroegte vanuit Leuven met de trein naar Brussel om op tijd te zijn voor de bus naar Saint Laurent. Bij het station van Brussel Centraal werden we opgewacht door mw. Nic Slaus, zusters Monique Rahier en Rozemie Couckuyt, drie vrouwen die ons begeleidden op de busreis, een rit van rond de 800 km. We hadden een vlotte reis met 3 rustpauzes en waren 's avonds om half 7 in Saint

Laurent. We werden ondergebracht bij de broeders van Sint Gabriël, een geweldig groot complex. Behalve de behuizing voor de broeders en de schoollokalen is er plaats voor 700 internaatsjongens en -meisjes. Een goede plaats voor onze ontmoetingsdagen. Na de het souper gingen we naar de basiliek om bij het graf van de H. Montfort en de zalige Marie Louise Trichet ons samenzijn van zo'n 150 personen uit vele landen te openen met gebed en zang. Er waren mensen uit Polen, Kroatië, België, Italië, Spanje, Brazilië, Congo, Burundi, Canada en noem maar op. Broeders van Sint Gabriël, montfortanen en Dochters der Wijsheid. Verrassing voor mij was de aanwezigheid van paters Arnold Suhardi en Christian Ngampu, twee Indonesische confraters. Zij waren met pater generaal Santino Brembilla en de scholastieken uit Rome gekomen om met tientallen anderen 'Sur les pas de Montfort' (In het spoor van Montfort) te lopen, zo'n 140 km.

Na het ontbijt begon de eerste dag met het zingen van de lauden in de kapel van de broeders. Omdat alles in het Frans gebeurde, hadden

Affiche RISL

Pater Frans Fabry en zijn staf ervoor gezorgd dat we de teksten in het Nederlands kregen. Hoewel ik vroeger jarenlang de Franse taal heb bestudeerd, merkte ik dat er weinig van over was. Ik was blij met Jeu en broeder Marcel Ulenaers, die steeds zorgden voor een simultaanvertaling.

Iedere dag had een thema. De eerste dag: "Jezus het enige leven dat groeikracht geeft" (WG 61-62), besproken door pater Olivier Maire, de overste van de Franse provincie. Hij noemde onder andere de vijf fundamentele waarheden waarover Montfort spreekt in zijn 'Verhandeling over de Ware Godsvrucht'. Jezus is het einddoel; Wij behoren toe aan Jezus en Maria; Bekleed u met de nieuwe mens, Jezus Christus; Maria vergemakkelijkt de ontmoeting met Jezus Christus en tenslotte: Een schat van genade in broze vaten.

De tweede dag had als thema: 'Jezus leert ons bidden'. Zuster Carmelle Dugas fds legde uit wat gebed is en hoe je bidt. Ze verwees naar Abraham, Salomon, Maria en Jezus. Vervolgens sprak ze over de noodzaak en de soorten van gebed.

Op vrijdag sprak Dany Bille. Hij is permanent diaken en zorgt in zijn bisdom voor bejaarden en zieken. Uitgaande van Johannes 2,5: 'Maria, doe wat Hij u zeggen zal' sprak hij over de diaconie. Vanuit eigen ervaring gaf hij aan hoe om te gaan met de mensen waarvoor je staat.

Zaterdag, de laatste dag, had als thema: 'Een vuurgloed van liefde zijn voor de mensen rondom je'. Onze Canadese confrater pater Georges Madore bracht met enthousiasme dit thema tot leven. Hij zei: "Wij mensen van de 21ste eeuw zijn altijd geneigd met de actie te beginnen, want vaak weten we dat alleen te waarderen. We vergeten daarbij dat de actie een

Marcel Ulenaers, Jeu Jenniskens, Piet Derckx

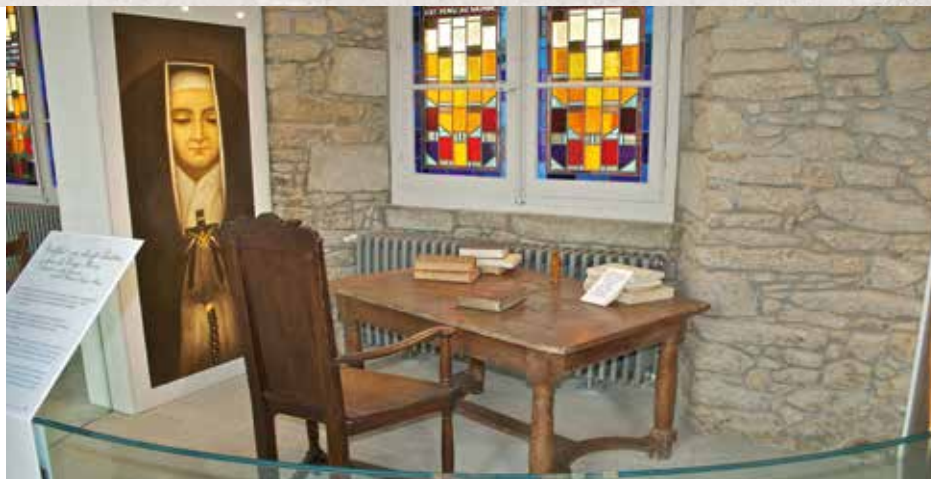

vrucht is die lijkt op de boom die haar draagt. 'Men kan geen goede vruchten plukken van een slechte boom' zegt Jezus. We moeten naar de wortels van dat handelen gaan die ons duidelijk maken dat het de vrucht is van de liefde, van onverschilligheid of van egoïsme.' Georges sprak daarna over realiteitszin, de risico's van de liefde en uiteindelijk wat er in een hart is dat liefheeft. Tot slot pakte hij zijn spreekbeurt samen met het gezegde: 'Le jour où vous ne brûlerez plus d'amour, d'autres mourront de froid'. In het Nederlands gezegd: 'Op het moment dat jij niet meer brandt van liefde, sterven de anderen van de kou'.

Deze dagelijkse spreekbeurten hebben ons uitgenodigd vanuit Jezus te leven en te werken.

Aansluitend aan elke spreekbeurt gingen we naar de Basiliek voor de eucharistieviering. Vanuit de sacristie liepen de concelebranten langs het graf van Montfort en Marie Louise naar het hoofdaltaar. Zowel tijdens de lauden als de eucharistieviering was een broeder van St. Gabriël organist, voorzanger of dirigent. Bij de keuze van de liederen viel mij op dat vaak kanticen van Montfort gezongen werden en dan besef je hoe arm wij zijn, omdat we daar in Nederland nauwelijks aandacht voor hebben.

Na de middagmaaltijd kon je aansluiten bij een groepje voor een bezichtiging. Saint Laurent is voor een volgeling van Montfort rijk aan herinneringen. Zo heb ik het moederhuis van de Dochters der Wijsheid

Het museum van de Dochters der Wijsheid

bezoekt. Er wonen enkele honderden zusters. De meesten zijn oud en worden verzorgd. Er is het nodige verbouwd: een nieuwe ingang, een prachtig museum, waar een mooi overzicht gegeven wordt van het leven en de werken van de zusters. Een nieuwe gedachteniskapel voor Moeder Marie-Louise en de kamer, nu gedachteniskapel, waar Montfort is overleden.

De mensen van Saint Laurent wilden ter nagedachtenis aan de H. Montfort een gedenkteken zoals de Calvarieberg in Pontchâteau. Zij begonnen eraan in 1842. Het huidige monument werd voltooid met de zegening van de kapel op 5 april 1877, niet ver van het broedershuis.

Verder heb ik het complex van de montfortanen bekeken met maison longue, klooster, kapel en zorgcentrum. Het klooster is nu noviciaat en in één vleugel ervan woont en werkt pater provinciaal. Het geheel ziet er keurig uit. Maison longue, 42 meter lang, werd de eerste 3 jaar bewoond door de Dochters der Wijsheid en

vanaf 1723 door de montfortanen. Het ligt nu voor het grootste deel leeg. Donderdagmiddag gingen we naar La Séguinière, dicht bij Chôlet. Dit dorp heeft een speciale band met Montfort door pastoor Keating. Ze hadden elkaar ontmoet in het hospitaal St.

Le maison longue

Louis in La Rochelle, waar Keating aalmoezenier was en kennis maakte met de activiteiten van Montfort. Toen de bisschop priester Keating benoemde tot pastoor van La Séguinière beloofde Montfort hem een missie te komen preken. In het dorp ligt een oude brug uit de 15de eeuw, waar de twee priesters elkaar troffen. Van deze ontmoeting is een glasinloodraam te zien in de parochiekerk. Er zijn ook prachtige ramen te zien over Montfort en de Vendée oorlog.

Dan is er de kapel van Onze Lieve Vrouw van eindeloos geduld. Bij gelegenheid van de grote missie liet Montfort dit kapelletje restaureren. De absis is het oudste deel. Daar bevindt zich het door Montfort gemaakte beeld van O.L.V. van eindeloos geduld. Bijzonder detail van het beeld is, dat de Maagd duidelijk zichtbaar Jezus aan ons geeft om Hem verder te dragen in de wereld.

Zaterdag sloot pater generaal Santino de ontmoeting af met een plechtige eucharistieviering in de kapel van de Dochters der Wijsheid. ■

Zuster Dochter der Wijsheid in gesprek met jonge montfortanen in opleiding

Foto-impresie boekpresentatie en symposium

11

12

13

14

15

16

1. Peter Denneman smm opent op 25 maart 2013 in de kapel in Vroenhof
2. Voorkant boek
3. kapelVroenhof
4. Zuster Paula Hermans, oud-overste Dochters der Wijsheid
5. De auteur, Wiel Logister smm, houdt als eerste een inleiding

6. Peter overhandigt het boek aan Manuela Kalsky
7. Marc Bollerman
8. Jean van Osch smm
9. Zuster Maria Trinidad
10. Piet Schoen smm
11. Montfortkapel in Oirschot
12. Peter Denneman smm opent in Oirschot op 27 april 2013

13. Deelnemers
14. Ben Loonen, pastor Huize Glorieux
15. Deelnemers
16. Het panel: Ben Verberne msc, Sanny Bruijns o.carm, Liesbeth Eugelink, Wiel Logister smm, Ben Loonen, Peter Denneman smm

In depot

door John van Oss smm

In deze rubriek willen we vertellen over bijzondere voorwerpen die zich bevinden in het Sint Hubertus Kunstcentrum in de Pastorie van Genhout.

Het montfortaans erfgoed bevat heel veel gevarieerde voorwerpen. De meeste hebben te maken met religie en de geschiedenis van de congregaties van de Dochters der Wijsheid en montfortanen.

‘In depot’ wat klinkt dat chic! - staat een geëmailleerde wasbak. De wasbakjes die wij - voordat de waterleiding kwam - als inwoners van de montfortaanse kloosters gebruikten, die waren van aardewerk. Een lampetkan en een wasbak. Zoals bij de meeste mensen thuis. Natuurlijk stond eronder ‘Regout, Maastricht’. Maar deze wasbak van emaille had een bijzondere functie. Ik ontdekte dat toen ik in 1968 als jongste pater in de gemeenschap van Schimmert kwam wonen en de wasbak kreeg aangeboden.

Wat was het geval?

Als jongste kreeg ik de taak om het klein linnengoed dat gebruikt werd tijdens de liturgische vieringen vóór te wassen. Dat had niets te maken met de “voorwas en de hoofdwas”. Maar voor het kerkenlinnen gewassen

zou worden, moest het eerst uitgespoeld worden. Het water dat overbleef verdween in het ‘heilig Putje’.

Sint Hubertus Kunstcentrum

In 1933 werd de parochie opgericht en scheidde men zich af van de parochie van Beek. Tevens werd er dat jaar de pastorie gebouwd naar het ontwerp van architect Stephan Dings uit Beek.

In de periode 1936-1937 werd de kerk gebouwd naar het ontwerp van architect Alphons Boosten uit Maastricht. De kerk werd ontworpen geïnspireerd op de façade van de romaanse Onze Lieve Vrouwe-basiliek te Maastricht en is opgetrokken in een romantisch-modernistische stijl. De kerk wordt beschouwd als een van de belangrijkste exponenten van het zogenoemde Limburgse Reveil, een regionale kunststroming uit het Interbellum die haar inspiratie veelal vond in een zelfbewuste, persoonlijke en romantische bena-

Dus nu weet u, dat de wasbak van emaille die zich ‘in depot’ van ons Kunstcentrum bevindt, niet zo maar een wasbak is, maar een religieus voorwerp met een eigen geschiedenis.

Wat ik dezer dagen ook hoorde vertellen, komt uit diezelfde religieuze sfeer.

In de veertiger jaren werkte een mevrouw bij een grote familie in Schimmert.

Een van haar taken was het om de was te verzorgen. Er waren veel kinderen in het betreffende gezin en één van de jongens was priesterstudent. Ze kreeg de opdracht om zijn wasgoed apart te houden en niet zo maar met de andere was te verwerken. Waarschijnlijk is dat waswater niet in het ‘heilig putje’ terecht gekomen, maar er was toch een bijzondere eerbied.

We hebben u kennis laten maken met zomaar een voorwerp uit de grote collectie van het montfortaans erfgoed. U bent welkom om het museum te komen bezoeken: www.genhout.nl ■

dering van de eigen geboortestreek. Kunstenaars die hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het kerkgebouw zijn Henri Jonas, Charles Eyck, Joep Nicolas, Charles Vos, Gisèle Waterschoot van der Gracht, Jacques Verheyen, Jef Scheffers en Yvonne Trypels. ■

Uit de WereldWijde congregatie

Het generaal bestuur heeft op 3 juni 2013 de juridische status van Papoea Nieuw Guinea gewijzigd van internationale gemeenschap naar algemene delegatie. De vice-provincie Indonesië werd op dezelfde dag provincie. Een gelukwens is hier op zijn plaats voor Piet Derckx, Wim Peeters en Nico Schneiders die aan het begin hiervan gestaan hebben!

Ook Madagascar is 'bevorderd' van algemene delegatie naar vice-provincie.

In Madagascar werd de tachtigjarige aanwezigheid van montfortanen in dat land gevierd, o.a. met de start van een nieuwe missie in Mananjary.

In de provincie Indonesië hebben op 31 mei 7 novicen hun eerste professie gedaan in Malang op Flores. Voor het nieuwe jaar hebben zich vijftien novicen gemeld en worden in juli vijf montfortanen priester gewijd.

In St. Louis Montfort-Balaka parish in het bisdom Mangochi werd Felix N. Chisamba op 8 juni 2013 priester gewijd door bisschop Allesandro Pagni.

Omdat de termijn van drie jaar van Wim Peeters was afgelopen

benoemde het generaal bestuur Mario Belotti als novicenmeester voor het internationaal noviciaat in Bulacan in de Filippijnen. Assistenten zijn Ernest Akhonya Mukavana en Sherwin Ybañez Nuñez.

Op 11 juni 2013 liet generaal overste Santino Brembilla weten dat Georges Madore besloten had zich uit het algemene bestuur terug te trekken. Het vele administratieve werk dat deze bestuursfunctie met zich meebracht werd hem te veel. Hij hoopt meer voor de congregatie te kunnen betekenen door verkondiging in woord en geschrift. Jorge Enrique Gonzalez neemt zijn taak als vicaris-generaal over.

Op 13 juni 2013 werd pater Jacob Ombidi Otieno in Kisumu (Kenya) priester gewijd door aartsbisschop Zaccheaus Okoth.

Twee weken later werd in Mbarara (Oeganda) Francis Muhangi Bukaranga priester gewijd.

Broeder Frederick B. Yumang trad op 7 juli 2013 opnieuw in bij de congregatie in de Filippijnen, nadat hij een noviciaatsjaar gemaakt heeft bij Wim Peeters.

Aartsbisschop van Tunja, mgr. Luis Augusto Castro, nam op 29 juni 2013 de eerste geloften af op het internationaal noviciaat in Paipa (Columbia) van de fraters Hector Jacinto Pesantez Atiencia uit Ecuador; Menard Valcin uit Haïti; Henry Espinoza Acero en Efraim Fernando Espinoza Carrasco uit Peru; Rafael Carrillo Gomez uit Columbia en Samuel Antonio Messias uit Brazilië.

De laatste taak van pater Wim Peeters als novicenmeester was het afleggen van de eerste geloften op 1 augustus 2013 van de fraters Jayvi Dimalanta Lusung, François Leonard Perlas Ancheta, Juvy Arcenas Adivino en Ronald Bithao Baruela uit de Filippijnen; Joseph Gabriel Kudzala, Paul Halliday Pascal Kumwenda en Steve Davidson Mukusa uit Malawi; Benedicto Turibamwe uit Uganda.

Voor het internationale scholastikaat in Nairobi (Kenya) werd pater Felix Mabvuto Phiri als nieuwe overste benoemd voor drie jaar. Fred Scragg (Engeland) blijft lid van het vormingsteam. ■

Zaligverklaring van Montfort - 125 jaar geleden

door John van Oss smm

... en hoe plechtig het werd gevierd in de parochie van Schimmert in het triduüm van 13, 14 en 15 juli 1888.

De Remigiuskerk in 1888

Een opmerkelijke parochiaan ontdekte dat het dit jaar 125 jaar geleden is dat onze stichter Zalig werd verklaard door paus Pius XI. Hij voegde er aan toe: 'weer een reden om feest te vieren'. Dat zal nu niet het geval zijn, maar toen was dat wel een reden om te vieren. Ook in Schimmert, waar de montfortanen toen zeven jaar woonden. Dat ze al heel goed ingeburgerd waren en dat ze helemaal bij het dorp hoorden, dat merk je in het verslag van de feestelijkheden rond de zaligverklaring.

Een jaar eerder, in 1887, kwam de bisschop van Luçon 'de ballingen' van Schimmert bezoeken. Was dit ter voorbereiding van de zaligverklaring? '..... laten we aan de christenwereld zien, wat we weten welke eer aan de vorsten der kerk toekomt', zei pastoor J.H. Alofs (1870 - 1893) tegen zijn parochianen.

De kroniek zegt over dit bezoek: 'Vanaf vrijdagavond wensten kanonschoten (kammerschoten), weerkaatst door de echo van de heuvels, een goede reis en een voorspoedige aankomst aan de gezonden van den Heer. De volgende dag stapte Monseigneur uit aan het station van Meerssen en nu, zeven jaar na onze aankomst, kon hij vaststellen dat het volk dat hier woont, een volk is dat gelooft en een volk dat bidt'.

Na de ontvangst in Meerssen volgde een triomftocht naar Schimmert, waar de bisschop werkelijk vorstelijk ontvangen wordt. De kroniek:

'Monseigneur, kijk een s naar de

ontzaglijke menigte die van alle kante is samengekomen voor het huis van de paters en hoe ze zich haasten om u voorbij te zien gaan. Links en rechts, overal wapperen de banieren in de wind, overal sieren bloemen en groen met hun slingers de weg naar ons toe'. Dan volgt het hoogtepunt van het bezoek: het toedienen van het Vormsel aan de kinderen uit de parochie en de wijding van een aantal jonge priesters. En dan lezen we chauvinistischer kan het niet: 'Sinds de wereld wereld is en Schimmert Schimmert had men nog nooit een dergelijke plechtigheid gezien'.

Één jaar later, het jaar van de zaligverklaring werd opnieuw een hoogtepunt in het parochieleven van Schimmert. Op 13, 14 en 15 juli 1888 wordt er in de kerk van Schimmert een triduüm gehouden ter ere van de Gelukzalige de Montfort. We lezen:

'Vanaf vier uur in de morgen, op die dertiende juli is er in de kerk al een ingetogen en zwijgende menigte bijeen. De ene Mis volgt na de andere, de communies zijn talrijk. Om negen

uur zingt de Deken van Meerssen de Hoogmis (...). Na het evangelie spreekt Pater Gervais, de novicenmeester, de eerste lofrede uit op de Montfort (...). Tot slot bedankt Pater Gervais de mensen van Schimmert voor de edelmoedige gastvrijheid waarmee ze de dubbele Montfortaanse Familie hebben ontvangen.

De Mis gaat verder. Na de zegening van het beeld komt een steeds aangroeiende menigte de relikwieën vereren. 's Avonds om zeven uur en een tweede lofrede.

Op zaterdag 14 juli verrichten de paters Dominicanen van Reyckholt de diensten. De Mis is een van de plechtigste (...).

De menigte is nog groter dan gisteren en men heeft moeite om allen in de kleine kerk een plaats te geven. De dag eindigt met een plechtig lof, het zingen van cantieken en een vierde lofrede door de Roemans, Pastoor van Ulestraten.

Op zondag 15 juli ontvangt pastoor Alofs voor de tweede keer in tien maanden een bisschop. Nu, Mgr. Boermans, bisschop van Roermond. Monseigneur zingt de Pontificale Hoogmis en houdt een lofrede op de Montfort. 's Middags begeeft hij zich naar Ste. Marie om voor te zitten aan het ter zijner ere bereide banket. Om drie uur gaat Mgr. Naar de zusters om dezen en hun pensionnaires te zegenen. Dan gaat hij wat in de tuin wandelen in afwachting van het uur van vertrek. Het rijtuig van baron Michiels van Kessenich, dat hem naar Roermond terugbrengt, verschijnt al spoedig. De zusters en de kinderen begeleiden hem naar het rijtuig. Om zeven uur is er nog een plechtig lof in de parochiekerk waarna pastoor Alofs het feest afsluit. Na het luiden van het Angelus volgt nog aan alle kanten vuurwerk en een verlichting zoals men in Schimmert nog nooit gezien had'. ■

De dorpstraat

Wijzertjes

Requiemviering

Op zaterdag 9 november 2013 om 11.00 uur herinneren we ons de mensen die dit jaar zijn overleden. We doen dat in de St. Remigiuserk in Schimmert en in de Montfortkapel in Oirschot. Als u betrokken bent bij de montfortanen, bent u van harte welkom. Wilt u zich op het provinciaal aanmelden vóór 1 november 2013: 043 - 6088200; provinciaal@montfortanen.nl ■

Overleden

Op 9 mei 2013 overleed in Dillingen/Saar (Duitsland) Alfons Maria Mertens. Hij werd 83 jaar. Na de missieschool in Rheydt kwam hij naar het noviciaat in Meerssen waar hij op 8 september 1953 de eerste geloften aflegde. Aan het eind van het scholastikaat werd hij in Oirschot priester gewijd op 8 maart 1959. Hij werkte in de Elisabethparochie in Bonn, bij de bisschop in Reykjavik (IJsland), in Rome, voor het missiewerk in Fremersdorf en werd de eerste overste van de provincie Duitsland. Hij assisteerde op verschillende plaatsen. Pater Mertens overleed in het St. Franciscushuis in Dillingen en werd begraven op het St. Mauritiushof in Fremersdorf.

In Herent (België) overleed op 13 juli 2013 pater Heinz Mennens. Hij werd 100 jaar en was 79 jaar geproft. Pater Mennens werkte de

langste tijd van zijn leven in Rotselaar als leraar talen. Op aandringen van mgr. Frehen heeft hij een jaar in IJsland gewerkt. Van zijn 78e tot zijn 91e jaar was hij overste in Rotselaar. Pater Mennens is op 18 juli begraven op het kerkhof in Rotselaar.

pater Jo Gelissen

Op 29 augustus 2013 overleed in het ziekenhuis in Leuven pater Jo Gelissen. Hij werd geboren in 1934 in Heerlen en legde zijn eerste geloften af in D'Hoppe in België op 8 september 1955. Op 12 maart 1961 werd hij door mgr. Bekkers in Oirschot priester gewijd. Pater Gelissen werd leraar in Rotselaar tot 1985. Hij was pastoor van de parochie Wilsle/ Putkapel en provinciaal overste van 1999 - 2009. ■

Buitengewone Generale Raad

Van 12-19 mei 2013 vergaderde in Fatima de Buitengewone Generale

Raad, bestaande uit het generale bestuur en de oversten van alle entiteiten (afdelingen). Peter Denneman vertegenwoordigde de Nederlandse provincie. Generaal overste Santino Brembilla herhaalde nog eens het leitmotiv van het generaal kapittel: 'De komende zes jaar laten wij ons leiden door het komen van God in ons, tussen ons en door ons in de wereld'. In dat kader werd kennisgemaakt met elkaar, met de plekken waar montfortanen zijn en werd gesproken over de vorming, de leken en associés.

De montfortaanse plaatsen waar met moeite het werk in stand gehouden kan worden en de mogelijkheden om hulp uit andere entiteiten te krijgen. Iedereen was het erover eens om in Frankrijk de oorsprong van het Montfortaanse religieuze leven proberen te handhaven:

in St. Laurent, Pontchâteau en Montfort sur Meu. Ook werd aandacht besteed aan de bescherming van kinderen en kwetsbare jongeren, vooral voor de jongere entiteiten. Er werd gesproken over het leven in een gemeenschap als een van de pijlers van het religieuze leven en het persoonlijk spiritueel leven kreeg ruimte op de agenda.

Peter kreeg de gelegenheid de Engelse versie van het boek van Wiel Logister aan te bieden aan de generale overste en iedere aanwezige. De vergaderweek werd afgesloten met de financiën en de festiviteiten rondom de 300e sterfdag van Montfort in 2016. ■

Missionarissen

Broeder Harrie Stoffelen kwam uit Malawi voor een vakantie en om op krachten te komen. Onderzoeken in het ziekenhuis duurden langer dan verwacht, waardoor hij pas half augustus vertrok.

Pater Wim Peeters is begin juli weer teruggekeerd naar Indonesië, nadat hij drie jaar gewerkt heeft als novicemeester op het internationale Engelsprekend noviciaat in de Filipijnen. Hij begeleidde er novicen uit Afrika en Azië. In Malang (Flores) neemt hij zijn taak als vormingsleider van het scholastikaat weer op zich.

Pater Pee de Waard moest vanwege de Wereld Jongeren Dagen in Brazilië zijn vakantie een maand uitstellen. In het bisdom waar hij werkt kwamen

tweehonderd Franse jongeren op bezoek. Toen hij eindelijk naar Nederland kwam, werd hij besmet met een virusinfectie en heeft daar jammer genoeg zijn vakantie vooral ziek doorgebracht. Als u geïnteresseerd bent in de kerk die hij voor O.L. Vrouw van alle Volken heeft gebouwd in Atibaia, Brazilië: www.hermaout.nl/index2_116.htm

Pater Piet Verlaan bracht zijn jaarlijkse maand vakantie door in het klooster in Vroenhof en maakte vandaaruit reizen per trein naar zijn familie in Noord-Holland. Eind augustus keerde hij terug om zijn werk in het heiligdom en parochies in en rond Fatima weer op te pakken.

Ook pater Nico Schneiders heeft Indonesië weer even achter zich gelaten om op adem te komen in Nederland. Op de terugreis maakt hij een tussenstop in Rome om materiaal voor het maken van rozenkransen te gaan zoeken. Pater Schneiders publiceert over Montfortaanse spiritualiteit (in Indonesisch) op YouTube.com. Ze zijn te vinden op de site van youtube, onderwerp: spiritualitas Montfortan 1.

Broeder Antoon van Noije is herkozen als voorzitter van de stichting Sitio Agar voor drie jaar. Hij heeft gezegd dat het definitief zijn laatste periode is! Hij heeft een kapel gebouwd op het terrein van de Sitio, die binnenkort wordt ingezegend: www.sitioagar.nl

Bijsterveld

De montfortanen verkochten het klooster Bijsterveld in Oirschot aan de gemeente. Omdat zij geen mogelijkheden zagen het landgoed

te ontwikkelen, hebben zij na goed overleg met betrokkenen besloten het te verkopen. De nieuwe eigenaar wordt de familie Meeuwissen, eigenaar van het bedrijf 'De Meeuw'. Zijn plannen met het klooster zijn besproken met de stichting Montfortkapel en het bestuur van de montfortanen. Hij is bereid gemaakte afspraken tussen gemeente en montfortanen over te nemen. ■

Verhuizing

De franciscanessen in Oirschot waren op zoek naar een priester. Peter Stevens ging op gesprek en mocht blijven. Hij is inmiddels verhuisd van Rotterdam naar Oirschot en voelt zich prima thuis in de Koestraat.

Pater Leo Brinkman is verhuisd van het convent naar het zorgcentrum Vroenhof, omdat hij meer zorg nodig heeft. ■

Bezoek generaal overste aan Nederland

Pater Santino Brembilla kwam begin september op bezoek bij de Belgische, Duitse en Nederlandse confraters. Na zijn bezoek aan de Nederlandse provincie zei hij, dat het hem goed deed de broederlijkheid te zien, die aanwezig is in de gemeenschappen in Schimmert en Vroenhof, de zorg en aandacht voor elkaar.

En natuurlijk ook bij de twee regionale gemeenschappen. Het tweede wat hem was opgevallen, is de blik op de toekomst. Ondanks de hoge leeftijd wordt er niet geleefd in het verleden. Er werd nog gesproken over de mogelijkheden in dit deel van de wereld om confraters uit jonge gemeenschappen uit te nodigen. Pater Santino zal de gedachten hierover bespreken met de generale raad. ■

Gratis Abonnee

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit tijdschrift voortaan ontvangen, meldt u zich aan via deze bon.

Ik wil een gratis abonnement op 'Wijzer'

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: .....

Plaats: .....

Sturen aan:

Redactie "Wijzer"

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

Colofon

Dit informatieblad is een uitgave van de Nederlandse Montfortanen. Het blad verschijnt 2 keer per jaar.

Adres

Montfortanen

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

info@montfortanen.nl

www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak

Yoman Reclame Studio

www.yoman.nl

Drukwerk

Drukkerij Gianotten